

PLB nepritaria Socialliberalų siūlymui dėl dvigubos pilietybės

Ar Naujoji sąjunga ketina staigiai keisti referendumo įstatymą kaip buvo padaryta tuomet, kai Lietuvos piliečiai pritarė narystei Europos Sąjungoje? **Eltos** nuotr.

Vilnius, birželio 9 d. (Lietuvians.com) – Naujoji sąjunga šių metų birželio 4 d. paskelbė pranešimą spaudai apie jų teikiamą elektroninę peticiją, skirtą spręsti dvigubos pilietybės problemą keičiant Konstituciją referendumo būdu. Šiame pranešime nėra pateikiama formuluotė, kaip yra siūloma keisti Konstituciją ir padaryta neteisinga išvada, kad „Lietuvoje visi pilietybės įstatymo pakeitimo projektai suteikiant dvigubą pilietybę yra antikonstituciniai.“ Tik Lietuvos Konstitucinis Teismas gali nuspręsti, kas yra antikonstitucinis įstatymas. Konstitucinis Teismas jokio spren-

mo dėl bet kurio pilietybės įstatymo pakeitimo projekto nėra padaręs.

2007 metų rugsėjo 14 d. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB) kreipėsi į ministrą pirmininką Gediminą Kirklį ir Seimo vicepirmininką Andrių Kubilių pareikšdama, kad Seimo nario Artūro Paulausko siūlomas referendumas dėl neribotos dvigubos pilietybės įteisinimo neatitinka dabartinės Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos interesų. Tuo pačiu PLB sveikino ministro pirmininko bei Seimo vicepirmininko išsakytą požiūrį: užtikrinti užsienio lietuviams pilietybės išsaugojimą tobulinant Seimo pi-

lietybės įstatymą (tačiau ne referendumu keičiant Konstituciją).

Konstitucinis Teismas yra pripažinęs, jog Konstitucijoje įtvirtintas dvigubos pilietybės draudimas nėra absoliutus. Konstitucinis Teismas paskelbė, kad Konstituciją keisti referendumu reikėtų tik norint įteisinti neribotą dvigubą pilietybę. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė prašė ir prašo Seimo, kad priimtų pilietybės įstatymą, kuris užtikrintų užsienio lietuviams pilietybės išsaugojimą – jų prigimtine teisę. Seimo Žmogaus teisių komitetas šių metų birželio 4 d. pritarė su dar kitomis pataisomis vienam siūlomam pilietybės įstatymo projektui, kuris jau artėja prie šių PLB išreikštų siekių.

A. Paulausko anksčiau pateiktame projekte siūloma keisti Konstitucijos 12 str taip: „Lietuvos Respublikos pilietis gali būti ir kitos valstybės piliečiu.“ Taip būtų sukurta visiškai neribota dvigubos pilietybės samprata, kuri nesiremia nei lietuvių tauta, nei laisvos Lietuvos piliečiais. Rengti toki referendumą yra nereikalinga ir kartu rizikinga. Referendumo įstatymas reikalauja, kad dalyvautų daugiau nei pusė visų rinkėjų, o sprendimas laikomas priimtu, jeigu pasiūlytai formuluotei pritaria daugiau kaip pusė balsavimo teisę turinčių piliečių. Į Seimo rinkimus ateina maždaug 30–40 proc. rinkėjų. Lietuvos valdžia šiandien prisipažįsta, kad tiksliai **Nukelta į 6 psl.**

Bus bandoma pakartoti Baltijos kelią

Vilnius, birželio 9 d. (Delfi.lt) – Pirmadienį prasidėjo akcija „Baltijos kelias 2.0“ kviečia išreikšti savo patriotiškumą išmeigiant trispalvę internetiniame žemėlapyje. Internetiniam Baltijos keliui yra sukurtas specialus interneto puslapis www.baltijoskelias2.lt, kuriame visi besiregistruojantys trispalve gali pažymėti savo buvimo pasaulyje vietą, taip pat įkelti specialiu lietuviškumo simboliu pažymėtą nuotrauką bei palikti savo komentarą.

Tokiu būdu akcijos dalyviai gali prisijungti prie Baltijos kelio vertybes palaikančių bendruomenės.

Į internerinę akcijos galeriją įkeliamą nuotrauką galima papuošti vienu iš pateikiamų originalių patriotiškumo simbolių. Vėliau tokiu būdu sulietuvinatą atvaizdą bus galima naudoti įvairioms reikmėms internete.

Šis tinklalapio atsiradimas yra pasiūlytas Tėvynės sąjungos.

Baltijos kelias vyko 1989 metų rugpjūčio 23 d. minint 50-ąsias Ribentropo–Molotovo pakto metines. Tuomet Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojai susikibdami rankomis sudarė gyvą 600 km grandinę per Baltijos valstybes, taip simboliškai atskirdami Baltijos valstybes nuo Sovietų sąjungos ir išreikšdami norą būti laisvais.

Šiame numeryje:

- Sveikatos klausimais. Ar žinote, kad...? (p. 2)
- Džiūgavimas, neva Berlyno siena griuvo, yra vaikiškas ir apgaulingas (p. 3, 9)
- Telkiniuose. Sunny Hills ir St. Petersburg lietuviai (p. 4, 8)
- Būna pradžia, būna ir pabaiga (p. 5)
- Lydi šventadienis (p. 8)
- Šiluvos bazilika (1) (p. 9)
- Pasivaikščiojimas poetės svajonių pėdomis (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.19 LT
1 EUR — 3.45 LT

Lietuvą pasauliui pristatys prekės ženklas

Naujasis prekės ženklas. **Eltos** nuotr.

Vilnius, birželio 9 d. (ELTA) – Lietuva pasauliui bus pristatoma prekės ženklu, kuriame pavaizduotas stilizuotas šalies kontūras ir užrašytas angliškasis šalies pavadinimas „Lithuania“.

Šis ženklas Lietuvos turizmo plėtros agentūros (LTPA) vertinimo komisijos sprendimu aplenkė 11 varžovų. Prekės ženklą, kuriame atsispindi drąsios šalies įvaizdis, sukūrė bendrovė „Protingi sprendimai“.

Pasak LTPA direktoriaus Jono Ignatonio, Lietuvos prekės ženklą buvo planuojama patvirtinti dar pernai, bet dėl kilusio triukšmo konkursas žlugo. Tąsyk įtarimų sukėlė tai, kad nugalėtoju paskelbtas ženklas, kuriame vaizduojamas žalias medis, yra įtartinais panašus į vieno Kanados miestelio simbolį.

Įtarimų dėl galimo nesąžiningumo kilo ir šįkart. Tačiau, kaip sakė J. Ignatonis, iš Valstybinio patentų biuro gauti atsakymai, kad nesąžiningo kopijavimo nėra.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-09-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

SUNNY HILLS, FL

Sunny Hills lietuviai

MARGARITA REDD

2008 metų gegužės 11 d. Sunny Hills lietuviai atšventė Švč. Mergelės Marijos 400 metų apsireiškimo Šiluvoje jubiliejų ir Motinos dieną.

Sunny Hills Motinos dienos šventėje pagerbta vyriausia apylinkės mama. Iš kairės: LB vicepirm. A. Nakas, viduryje Olga Mamaitienė ir Elena Žebertavičienė.

Šventė prasidėjo rytinėmis pamaldomis 11 val. r. Šv. Teresės bažnyčioje. Mišias aukojo ir gražų pamokslą pasakė prelatas Francis Szczykutowicz, pabrėždamas Dievo dovaną Lietuvai – Švč. Mergelę Ma-

riją, kuri mūsų kraštą lydi per visą jo istoriją, o Lietuva yra tapusi Marijos žemė.

„Antros jaunystės“ choras, vadovaujamas Genės Beleckienės, giedojo šiai progai išmoktą St. Sližio giesmę „Švč. Šiluvos Mergelėi Marijai“. Elena Žebertavičienė pagiedojo solo „Ave Marija“, harmonizuotą St. Sližio. Po Mišių buvo pašventintas Šiluvos Marijos paveikslas, kuris kelias iš namų į namus.

3 val. p. p. visi rinkomės į gražiai papuoštą salę. Stalai buvo papuošti skoningomis puokštėmis, kurias sukūrė Albina Vyšniauskienė. Tęsti šventės mūsų mažoje apylinkėje apsilankė apie 50 žmonių.

Šventės pradžioje suskambėjo „Marijos varpelis“ (harm. S. Sližio), atliekamas moterų kvarteto. LB pirmininkei pasveikinus visus taip gausiai apsilankiusius, buvo pakviestas kun. Izidorius Gedvila, sukalbėjęs invokaciją, pasidalijęs mintimis ir prisiminimais apie Šiluvą.

Julija Nakienė vaizdingai supažindino klausytojus su Šiluvos Marijos apsireiškimu ir troškimu, kad būtų garbinamas Jos Sūnus. Ji sakė, kad Marijos troškimas yra visų krikščionių kasdieninis gyvenimas Viešpatyje Jėzujų Kristujų. Švęsdami norime išreikšti dėkingumą Dievo Motinai už Jos užtarimą gautas malones, taip pat atnaujinti savo tikėjimą bei krikščionišką gyvenimą.

Eilėraštį „Švč. Marijos paveikslas“ gražiai paskaitė Vincas Žebertavičius. Pirmą posmelį norisi pacituoti: „Tos gražios ir mielos seklyčios, išpuoštose paveikslais šventais, /

Motinos dienos šventėje programą atliko Moterų komitetas. Iš kairės – J. Čepukienė, Onė Adomaitienė, Elena Žebertavičienė ir Bronė Nakienė.

Jos buvo tarytum bažnyčios, kur meldės lietuvis karštai.”

Moterų kvartetas, kurį sudaro Onė Adomaitienė, Julija Čepukienė, Bronė Nakienė ir Elena Žebertavičienė, rankose nešdamos raudonas rožes, atidarė Motinos dienos šventę. Bronė Nakienė, kaip visada, giliai įsijautusi padeklamavo „Mirusioms motinoms“, į vazą prie Marijos paveikslo buvo sumerktos rožės.

Eilėraštį „Mama“ jausmingai perskaitė Valė Zubavičienė. I. Vaičiulytės-Bradaitienės dainą „Tada aš nežinojau“ atliko tas pats kvartetas, vieną posmelį skaito Bronė Nakienė, o refreną, lyg atsakymą, visos sutartinai dainavo. Panaudotas atsakomasis dainininko A. Motuzos posmelis:

„Bet žinoki o mama, o mama, tu pasauly esi man viena,

Tavo ilgesį lapai man šlama, tavo vardas diena kiekviena.”

Toliau skambėjo dvi liaudiškos dainos „Mėgstu vasaros vakarą tylų“ ir „Išėjai, išėjai, išėjai“. Dainavimas

buvo palydėtas plojimais.

LB vicepirmininkas Algirdas Nakas pakvietė vyriausią Sunny Hills apylinkėje mamą Olgą Mamaitienę, palinkėjo daug sveikų, laimingų metų. Elena įteikė rožių puokštę ir paprašė, kad Olga pasidalintų prisiminimais apie savo mamą. Išgirdome gyvenimo prisiminimus, kuriuos Mamaitienė įdomiai papasakojo. Publika negailėjo plojimų.

Pabaigai Elena padainavo taip širdžiai mielą dainą „Šilagėlės mami“. Prelatas Francis Szczykutowicz padėjo už puikią programą, ypač kad gražiai paminėta Motinų Motina – Šiluvos Marija. Visi plojo ir džiaugėsi šia iškilminga švente. Vėliau visi buvo pakviesti prie gardžiai paruoštų pietų. Sočiai papietavus, vyko loterija, vadovaujama LB išdininkės Juditos Mamaitytės ir Vidos Nakaitės.

Vėliau – kava, gardūs, apylinkės ponių kepti pyragai bei ilgas malonus pabendravimas.

ST. PETERSBURG, FL

Lankėsi garbingi svečiai

Per gegužės 4 d. pietus klubo pirmininkė Loreta Kynienė pranešė, kad praeitą savaitę mūsų Šv. Kazimiero misijoje lankėsi arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ ir prelatas Edmundas Putrimas. Svečiai lankėsi ir Lietuvių klube, apžiūrėjo patalpas ir biblioteką, o kitą dieną išvyko į Los Angeles.

Klubo pirmininkės pakviesta, St. Petersburg LB apylinkės pirmininkė Vida Meiluvienė kalbėjo apie Los Angeles rengiamą Lietuvių Tautinių šokių šventę, primindama, kad rengėjams susidaro gana daug išlaidų, todėl ši mėnesį sekmadieniais bus renkamos aukos šventei paremti.

Dr. Pranas Budininkas, grįžęs iš balandžio mėn. vykusių BALFo direktorių suvažiavimo Čikagoje, pranešė, kad BALFo šalpos organizacija yra uždaroma.

Mūsų klubo darbuotojai nariai Natalija ir Adolfas Malinauskai pranešė, kad jie vasarai išvažiuoja į Lietuvą. Lauksime sugrįžtant!

Kadangi gegužės 4 d. Lietuvoje švenčiama Motinos diena, pirmininkė pakvietė Alvitą Kerbelienę paskaityti gražų rašinį apie motiną.

Dienos programą užbaigė Mečys Šilkaitis su „Lietuvos įvykių apžvalga”.

Gražiai paminėta Motinos diena

Gegužės 11 d., sekmadienį, ma-

mos ir močiutės, pasipuošusios šviešiais pavasariniais drabužiais, rinkosi į Lietuvių klubą Motinos dienos paminėjimui. Tik įėjus į salę, jos buvo pakviestos pasivaikinti šventiniu gėrimu, kurį kasmet paruošia klubo baro vadovai Elytė ir Zigmas Radvilos.

Šventės programą atliko „Saulutės” mokiniai. Ją pradėjo mokyklėlės vedėja Edita Navickienė, pasveikinus visus susirinkusius, pakvietė mokinius apdovanoti visas salėje esančias mamas ir močiutes įvairiaspalviais gvazdikais.

Programa prasidėjo gražiausiais lietuvių poetų posmais, skirtais mamai. Deklamavo patys vyriausi – penkiamečiai ir patys vyriausi – penkiolikmečiai. Skambėjo dainos lyriškos ir nuotaikingos – iš kino filmo „Muzikos garsai”, V. Kernagio aranžuota „Du gaideliai”. Mergaičių trio atliko lyrišką „Baltoji varnelė”. Po to, prisijungus mokinių mamoms ir mokytojoms, buvo sudainuota nostalgiška daina apie mamos suknelę. Na, o pabaigai, mokiniai, mokytojos, mamos, padedant žiūrovams sudainavo gerai visiems žinomą „Oi, palauk, palauk...”

Klubo pirmininkė Loreta Kynienė, nors šią šventinę dieną ir buvo „atleista” nuo pareigų, neiškentė ir nuoširdžiai pasidžiaugė koncertu, padėjo „Saulutės” mokyklėlės meno vadovams, mokytojoms, tėvų komitetui ir, žinoma, mokiniams.

R. K.

Svečiai iš Kanados

Sekmadienį, gegužės 18 d., klubo popietėje lankėsi svečiai iš Kanados: kun. Jonas Šileika, OFM iš Toronto, dekanas Bernardas Belickas, OFM iš Hamilton. Kartu su jais buvo ir Nerijus Zelionka. Pakviestas klubo pirmininkės kun. J. Šileika pasakė trumpą kalbą, dėkodamas lietuviams už aukas kilniems tikslams.

M. Šilkaitis popietę užbaigė su žiniomis iš Lietuvos ir juokingais anekdotais.

Atsisveikinta su virėjais

Gegužės 25 d. sekmadienio popietę buvo atsisveikinta su Lietuvių klubo virėjais Nijole ir Kostu Dimais, rūpestingai ir gražiai 14 metų išdirbusiais virtuvėje. Jų tarnybos klubo valdyboje metu per visus 14 metų nebuvo rūpesčių. Jų dukra Rūta praktiškai užaugo St. Petersburg. Visada maloni, draugiška, mergaitė, kai kada dalyvaudavo programoje, deklamuodavo eilėraščius. Dabar ji jau baigusi University of Florida, Gainesville ir siekia aukštesnio mokslo laipsnio Boston universitete. Klubo pirmininkė Loreta Kynienė labai apgailestavo, netekusi Nijolės ir Kosto, apdovanojo juos puokšte gėlių ir šampanu, o tarp klubo narių galėjai pastebėti liūdesį, kad išeina draugiški ir malonūs virėjai.

Priminusi, kad rytojaus dieną

Amerika švenčia Memorial Day, pirmininkė pakvietė susirinkusius pietų dalyvius atsistoti ir vienos minutės tyla prisiminti ir pagerbti žuvusius už JAV laisvę.

St. Petersburg LB apylinkės pirmininkė Vida Meiluvienė pranešė, kad klube šių metų Tautinių šokių šventei buvo surinkti 268 doleriai. Prisidėjus klubo šokėjų grupei „Audra”, klubo valdybai ir LB apylinkėi, į Los Angeles pasiųsta 500 dolerių.

Dienos svečias buvo dr. Darius Trumbeckas, gyvenantis Kaune, atvykęs dalyvauti urologų suvažiavime.

Šv. Kazimiero misijos vadovas kun. Bernardas Talaišis perskaitė Kauno arkivyskupo Sigitos Tamkevičiaus, SJ, kalbą, pasakytą LR Seime didžiosios 1948 metų tremties 60-mečio minėjime. Arkivyskupas kreipėsi į Seimo narius, Vyriausybės narius, bendro likimo brolius ir seseris tremtinius, sakydamas, kad „Sibiras’ – šis žodis pokario metais skambėjo baisiau už žodį mirtis. Jis žmonių širdyse kėlė tiesiog siaubą. Mirtis yra kažkas savaime suprantamo, bet trėmimai į Sibirą be jokios kaltės, vien už tai, kad buvo sąžiningai dirbta ir gyventa, tikėta į Dievą ir mylėta tėvų žemė, netilpo žmonių galvose. Dirbdamas žemę, savo prakaitu pelnydamas duoną ir pragyvenimą sau ir savo vaikams, lietuvis negalėjo net susapnuoti to košmaro, kurį jam teko iškentėti. Visiškai nereikėjo būti kaltam,

Nukelta į 8 psl.

BŪNA PRADŽIA, BŪNA IR PABAIGA

76-ojo skyriaus atsiliepimas į BALFo direktorių metinį ir paskutinį suvažiavimą

ROŽĖ RAŽAUSKIENĖ

Atskleidusi š. m. gegužės 9 d. gauto „Draugo“ ketvirtą puslapį, perskaičiau, kad užsidaro BALFas. Pagalvojau: būna pradžia, būna ir pabaiga. Nors tą jau žinojau iš laiško, kurį buvau gavusi prieš savaitę. (Norėčiau padėkoti už tą gautą informaciją, juk jau seniai ir su širdgėla, vyrui sunegalavus, atsisveikinau su BALFo direktoriatu.)

Perskaičius laišką, pirmoji mintis suko direktorių tarybos pirmininko dr. Prano Budininko link. Pamačius laiško pabaigoje BALFo pirmininkės parašą, mintis užsikabino ant abiejų. Prisimenu BALFo seimą Čikagoje, kada išrinkome dr. P. Budininką į BALFo direktoriatą. Laiminga atrodė BALFo pirmininkė Marija Rudienė, nujausdama tokią tvarkingą organizaciją, kuriai ji paaukojo savo gyvenimo jėgas ir meilę, pabaigą. Sunku spėti, ar be P. Budininko būtų buvusi tokia tvarkinga šios organizacijos pabaiga.

Prisimenu, seime Čikagoje sekretoriavome su kunigu Celiešiumi. Susipažinome atsisėdę prie stalo. Tos kelios valandos sekretoriavimo kartu mus padarė nuoširdžiais draugais. Kada tik lankydavo savo senus draugus Detroit, visuomet užsukdavo ir pas mus. Iš jo pasakojimų mano atmintyje dar gyvai užsiliko, kaip jis vienas su savo automobiliu važiuojo į California valstiją. Ta istorija ilga, kaip ilgas ir tas kelias iš Čikagos į California.

Ilgai žiūrėjau į BALFo direktorių metinį ir paskutinio suvažiavimo nuotrauką. Gaila, kad radau tik keletą veidų iš tų laikų, kada ir aš būdavau panašioje nuotraukoje. Prisimenu, kokia tarpusavio meilė mus rišo tuose suvažiavimuose. Ir dabar rašant, turiu tą laikraštį, tą nuotrauką ant stalo. Keistos nuotaikos, ilgesingos.

Daug, daug gražių prisiminimų. Būtų galima parašyti knygą. Rašant straipsniuką taip neišeina. Labai gaila BALFo pirmininkės Marijos Rudienės. Jai tiktų BALFo motinos vardas. Ji surasdavo bet kur pasaulyje nelaimingiausius, labiausiai užmirštus lietuvius, ištiesdavo jiems pagalbos ranką. Jai daug padėjo vyras inž. Antanas Rudis, apmokėdamas jos keliones, nupirkdamas įstaigai patogesnius baldus.

Prieš trejetą metų, buvau labai laiminga, galėjusi Rudžius pasitikti oro uoste ir parsivežti į savo namus. Tada BALFo pirmininkė buvo pergyvenusi penkias vėžio operacijas. Būdama tokia didele ligone, ji ryžosi atvažiuoti į skyriaus sekretoriaus ir išdininko Vlodo Staškaus 90-ojo gimtadienio šventę. Ji visuomet sakydavo, kad 76-o skyriaus sekretoriato ir išdininko vedamų raštų tvarka ją žavi, todėl pakviesta į jo gimtadienį ryžosi sukaupusi jėgas atvažiuoti.

Vladas Staškus, kaip ir BALFo pirmininkė, buvo pasišventęs BALFo organizacijai. Su pavyzdingiausiu tvarkingumu ir meile dirbo iki pat savo mirties. Kai aplankiau jį prieš jo mirtį, paskutinis jo sakynys man buvo: „Kas dabar perims BALFą?“ Pažadėjau jam tą padaryti, kol jis pasveiks. Jis dirbo vienas. Raštuose reikalingas ir pirmininko parašas. Jis buvo pasikvietęs Šv. Antano parapijos kleboną kun. Alfonsą Baboną, visų mėgiamą, gero, taikingo charakterio, niekam neatsisakančio. Pasirašydavo, kur tik Staškui prireikdavo pirmininko parašo.

Skyriaus gegužinė Šadeikų sodyboje. Stovi iš k.: Ražauskienė, skyriaus steigėja Paurazienė; Šadeikienė, Centro valdybos pirm. Marija Rudienė, direktorių pirm. tada Vladas Selenis. Už jų viduryje matosi inž. Antanas Rudis.

V. Staškui mirus 2006 m. rugsėjo pabaigoje, už savaitės turėjo įvykti BALFo vėjus. Pažadas duotas, todėl negali būti pamirštas. Kažkiek žinojau, nes talkindavau Staškui renkant aukas. Tariamasis pirmininkas, rodos, buvo išvykęs. Jam sugrįžus, bandėme ieškoti, ko mums reikia, norint pradėti vėjus. V. Staškus, matyt, nujautė savo mirtį, nes viską – nuo BALFo 76-to skyriaus pradžios – buvo sudėjęs į dėžes ir išsiuntęs į centrą. Kokios informacijos reikėjo, BALFo įstaigos

Pirmoji skyriaus valdyba sudaryta iš „dypukų“. Viduryje tarp Ražauskų pirm. Leopoldas Heiningas. Stovi iš k. antras Vladas Stoškus. Sėdi iš dešinės pirmas – Česys Šadeika.

tarnautoja Laimutė mums persiuntė.

Vėjus įvyko. Bandėm atkurti buvusio balfininko metodą. Iš Šv. Antano parapijos gavus aukotojų pavardes ir sudėjusi su aukotojais Dievo Apvaizdos parapijoje, iškabinome skelbimus parapijų lentose. Kiek prisimenu, V. Staškus buvo užsispyręs ir užsimojęs kiekvienais metais pasiūsti į centrą ne mažiau nei 5,000 dol.

jos, Amerikoje gimusios Elzbietos Paurazienės. Ji buvo lyg Dievo dovana, siūsta gelbėti, rūpintis nuo komunistinio siaubo pabėgusiais lietuviams. Ji nuo pat organizacijos įsisteigimo buvo BALFo direktorių taryboje. Jautėme jai pagarbą. Prisimenu, kaip barė mus, kai atšvėsti BALFo veiklos 25-tį pakvietė humoristą Žukauską. „Rožė, – sako, – toks rimtas okeišinas, o jūs pasikvietėt štukorių.“ Pasibaigus programai, priėjusi prie manęs vėl sako: programa buvo gera, visi labai juokėsi, Oglvis besijuokdamas ir nuo kėdės nusirito. Mes dar turėjome tokias „nekultūringas“ kėdes, ne vienas nusirdavo nuo jų. Buvome tada jauni, ir viskas buvo gerai.

BALFo 76-ame skyriuje labiausiai nusipelnęs savo darbu be Elzbietos Paurazienės ir Vlodo Staškaus buvo Česys Šadeika – finansų sekretorius. Kiekvienais metais jis nuo žmogaus surinkdavo po vieną dolerį nario mokesčio, apie keturis šimtus. Svarstėme, kad yra narys, kuris aukoja BALFui. Bet Šadeikos nebuvo galima taip įtikinti. Jis labai pakluso taisyklėms. Taip turi būti, kaip turi būti. Ne tik nario mokesčių rūpestis krito ant jo pečių. Jo gražioje sodyboje rengdavome BALFo skyriaus gegužines. Jos būdavo sėkmingos ir pelningos. Nei nuomos už sodybą, nei už savo darbą Šadeika užmokesčio neimdavo. Darbų būdavo daug: stalai, kėdės, parašiutai, ledainės ir kiek dar žmona prigalvodavo visokių prašmatnybių. Būdavo malonu jį stebėti. Gražiai nuagęs, plonas, vikrus. Niekad talkos jam nereikėjo, neprašydavo.

76-tas BALFo skyrius globojo du BALFo seimus: 16-tą ir 20-tą. Suorganizuoti skyriuje seimą buvo didelis rūpestis, daug darbo. Organizuojant abu tuos seimus skyriaus valdybos pirmininku tada buvo Kazys Ražauskas. Ypač sunkus buvo 16-tas seimas, kuris BALFo centrą perkėlė iš New York į Čikagą. 20-tas seimas apvainikuotas stambiu Juozo Tamosiūno palikimu BALFui.

Tai tiek apie kelis metus ir jau palaidotą merdėjusį 76-tą skyrių. Liko tik gražūs prisiminimai, kuriuos gaubia gilus ilgesys. Tarpusavio ir meilė nelaimingajam buvo balfininkų paguoda. Tikėkime, kad geras Dievas bus gailėstingas tiems, kurie mylėjo vargšus ir leis šv. Petriui atidaryti Dangaus vartus balfininkams.

BALFo direktorių suvažiavimas Šv. Antano parapijoje, Detroit 1988 m. lapkričio 6 d. Skyriaus pirm. – Alfonsas Juška.

Vilnius, 2008 m. birželio 9 d. (ELTA) – Priešais Vyriausybės rūmus Vilniuje jau iškilo paminklas Lietuvos himno autoriui Vincui Kudirkai. Šiai aikštei suteiktas taip pat V. Kudirkos vardas.
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Daliai medikų gresia bedarbių duona

Vilnius, birželio 9 d. (BNS) – Kitų metų pradžioje darbo gali netekti pirminėje sveikatos priežiūros grandyje dirbantys pediatrai bei terapeutai. Tuomet pacientai neteks teisės pasirinkti, kad jų mažylį prižiūrėtų patikimas vaikų ligas gerai išmanantis specialistas.

„Norėčiau, kad mano vaiką prižiūrėtų ir gydytų vaikų ligų gydytojas – apylinkės pediatras“, – pritariantys šiai nuostatai lietuviai dės parašus, kad sveikatos apsaugos ministro įsakymas, pagal kurį visi pediatrai ir terapeutai iki kitų metų pradžios turi persikvalifikuoti į šeimos gydytojus, būtų atšauktas. Parašų rinkimą organizuoja Lietuvos gydytojų ir Pediatrų sąjungos.

Jei įsakymas, numatęs, kad pediatrai ir terapeutai turi išnykti, persikvalifikavę į šeimos gydytojus, nebūtų atšauktas, didžiausio uostamiestyje Sveikatos priežiūros centro administracija turėtų atleisti 27 gydytojus.

„Tai būtų tragedija. Tikiuosi sveikų, logiškų ministerijos sprendimų, vien jau dėl to, kad gydytojų pirminėje sveikatos priežiūros grandyje

ir taip jau trūksta. Naujai paruošti nepasilieka Lietuvoje, o šios grandies gydytojų amžiaus vidurkis siekia per 50 metų. Džiaugiamės net tuo, kad pas mus dirba pensinio amžiaus specialistai. Beje, būtent pediatrai yra jauniausio amžiaus“, – sakė centro vyriausioji gydytoja Loreta Jankauskienė.

Jos manymu, pediatrai pirminėje grandyje yra itin reikalingi, kadangi gydytojų, baigusių pirminę rezidentūrą, išmoktų gydyti ir vaikus, ir suaugusiuosius, labai mažai, o persikvalifikavusiems sunku juos prižiūrėti lygiai taip pat kvalifikuotai.

Be to, ir tėvai savo mažylių sveikatą mieliau patiki pediatrams, baigusiems specialius mokslus, nei šeimos gydytojams.

Lietuvos gydytojų sąjungos prezidentas Liutauras Labanauskas patikino, jog ne syki kreiptasi į Sveikatos apsaugos ministeriją, Seimą, kad būtų atšauktas įsakymas.

Kad pediatrų atsisakymas būtų netinkamas žingsnis, rodo ir Europos Sąjungos šalių patirtis: daugumoje jų vaiko sveikatą prižiūri gydytojas pediatras.

PLB nepritaria Socialliberalų siūlymui dėl dvigubos pilietybės

Atkelta iš 1 psl. nežino, kiek yra Lietuvos piliečių ar rinkėjų, nežino tiksliai, kiek jau yra emigravę į kitus kraštus. Kaip bus galima nustatyti rinkėjų skaičių? Naivu tikėtis, jog toks referendumas gali įvykti. Tai pripažįsta ir kitos politinės partijos, valstybės vadovai. Ar Naujoji sąjunga ketina staigiai keisti referendumo iš-tatymą, kaip buvo padaryta tuomet, kai Lietuvos piliečiai pritarė narystei Europos Sąjungoje?

PLB teigia, jog:

* Netiesa, kad išspręsti pilietybės išsaugojimo klausimą neišvengiamai reikia pakeisti Konstituciją. Rimti teisininkai, su kuriais PLB tariasi, aiškina, kad tokie tvirtinimai tėra šio reikalo uždelsimas. Užtikrinti pilietybės išsaugojimą galima ir kuo skubiausiai būtina įstatymo būdu.

* Tekstas Konstitucijos pakeitimui nėra išdėstytas Naujosios sąjungos peticijoje. Tai yra žmonių klaidi-

mas. Ar tai blogas, ar geras pakeitimas, priklauso nuo teksto. Neaišku, ar tas pakeitimas apsaugo visų Lietuvos žmonių pilietybę, Lietuvos valstybingumą. Naujosios sąjungos anksčiau išplatintas tekstas yra nepriimtinas.

* Negalima pritari referendumo ruošimui ir todėl, kad referendumas pasmerktas žlugti, atsižvelgus į referendumo įstatymo reikalavimus – daugiau negu pusė Lietuvos piliečių (ne tik atėjusių balsuoti, o visų Lietuvos piliečių, balsavimo metu esančių ir nesančių Lietuvoje) turi balsuoti už siūlomą pakeitimą. Niekados tiek žmonių neateina balsuoti.

* Socialliberalai rinkdami parašus referendumui nepasitar nauja siekiu išsaugoti integraciją tautą ir kiekvieno lietuvio norui išlikti Lietuvos dalimi.

* PLB neramu, kad referendumas toliau skaldytų tautą ir Lietuvoje, ir išeivijoje. Nederėtų platinti šios

Konferencijoje buvo raginama didžiuotis Sąjūdžiu

Vilnius, birželio 9 d. (ELTA) – „Prieš dvidešimt metų prasidėjęs šviesuolių sumanymas apsaugoti paveldą ir kultūrą virto lemtingu atspirties tašku, per valią, išmintį ir viltį atvedusiu į Laisvę ir Nepriklausomybę“, – teigė prezidentas Valdas Adamkus tarptautinėje konferencijoje „Berlyno sienos' griuvimas: nuo Budapešto iki Vilniaus“, skirtoje 20-osioms Lietuvos Sąjūdžio metinėms.

„Sąjūdis buvo dalis sovietizuoto Rytų Europos išsilaisvinimo judėjimo, kurio pakilimai Vengrijoje, tuometinėje Čekoslovakijoje ir Lenkijoje

buvo negailestingai slopinami. 1988 metais Sąjūdžio kvietimas keistis patiemis ir keisti Lietuvos tikrovę Tautos buvo sutiktas kaip seniai lauktas ženklas pakilti iš dvasinio, politinio ir ekonominio sąstingio. Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse išsiveržusi išsilaisvinimo energija sovietinėje erdvėje virto galinga banga, nugriovusia nelaisvės simbolį 'Berlyno sieną'“, – pabrėžė valstybės vadovas.

V. Adamkus pažymėjo, kad šis darbas mūsų šalies istorijoje prilygsta, o gal net pranoksta svarbias pergalės mūsų laukuose.

Švietimo pertvarka vyko nepakankamai nuosekliai

Vilnius, birželio 9 d. (ELTA) – Teigiami Lietuvos švietimo sistemos pokyčiai yra matomi, bet jie galėjo būti dar svaresni, jei būtų laiku patvirtintos Valstybinė švietimo strategijos nuostatų įgyvendinimo ir Ilgalaiškės švietimo finansavimo programos, teigia Valstybės kontrolierė Rasa Budbergytė.

Auditą atlikusi Valstybės kontrolė pažymi, jog švietimo pertvarka nuo pat nepriklausomybės pradžios turėjo tarptautiniu mastu pripažintą viziją. Ji apibrėžė Lietuvos švietimo paskirtį, principus ir svarbiausius ugdymo tikslus, švietimo sistemos sandarą. Tačiau auditoriai nustatė, kad pertvarka buvo vykdoma nepakankamai nuosekliai. Todėl iki šiol nesudarytas bendrojo lavinimo mokyklų, kolegijų, universitetų, kitų švietimo įstaigų tinkamas tinklas, joms skiriama nepakankamai lėšų, stinga pastangų mokymo kokybei gerinti.

Auditoriai atkreipė dėmesį, kad nors nacionalinės išlaidos švietimui

kasmet didėjo, tačiau jų santykis su bendruoju vidaus produktu per pastarąjį dešimtmetį sumažėjo nuo 6,1 proc. iki 5,2 proc.

Pasak kontrolierių, lėšų poreikį didina netinkamas jų naudojimas. Daugelyje savivaldybių vėluojama pertvarkyti mokyklų tinklą. Todėl Lietuvoje vienam mokytojui tenkančių mokinių skaičius buvo vienas mažiausių Europos Sąjungoje.

Auditoriai pažymėjo, kad investicijoms, tiesiogiai susijusioms su studijų organizavimu, skiriama tik 35 proc. visų lėšų. Studijoms skiriamos valstybės biudžeto lėšos nesiejamos su atitinkamomis studijų programomis, ne visuose universitetuose sukurta veiksminga vidinio studijų kokybės vertinimo sistema.

Valstybės kontrolė Vyriausybei, Švietimo ir mokslo ministerijai pateikė pastabas, kurių įgyvendinimas padėtų paspartinti švietimo sistemos pertvarką.

Virgilijus Alekna savo vardo varžybose liko antras

Disko metimo varžybų prizininkai (iš kairės): vengras Gabor Mate, vokiečių Robert Harting ir Virgilijus Alekna.
Viktora Purio (ELTA) nuotr.

Kaunas, birželio 8 d. (ELTA) – Dukart olimpinis ir dukart pasaulio čempionas Virgilijus Alekna sekmdienį Kauno S. Dariaus ir S. Girėno stadione vykusiose ketvirtosiose savo vardo disko metimo varžybose užėmė antrąją vietą. 36 metų vilnietis diską nusviedė 68 m 18 cm.

V. Alekna nusileido pasaulio vicečempionui vokiečiui Robert Harting, kuris diską nusviedė 47 cm toliau ir pagerino asmeninį rekordą. Trečiąją vietą užėmė vengras Gabor Mate.

V. Alekna savo vardo turnyro nelaimėjo pirmą kartą.

„Truputį gaila, kad nelaimėjau. Tačiau jaučiuosi gerai, rengiuosi būsimoms varžyboms“, – sakė V. Alekna.

Varžybose dalyvavo dešimt disko metikų. 17-metis Andrius Gudžius liko devintas, o 21-erių metų Giedrius Šakinis – dešimtas.

V. Alekno vardo turnyras vyko kartu su trečiosiomis tarptautinėmis lengvosios atletikos varžybomis „EAA Permit Meeting Kaunas 2008“.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

G. W. Bush atsisveikins su Europos politikos scena

JAV prezidentas George W. Bush: „Kalbėsiu apie mūsų šalies įsipareigojimą dėl stipraus dolerio.“ **Reuters** nuotr.

Washington, birželio 9 d. (AFP–BNS) – JAV prezidentas George W. Bush išvyko į Europą prašyti vadovų, kurie jau vertina pretendentus į jo vietą, didesnės pagalbos Afganistane, didesnio spaudimo Iranui ir didesnio bendradarbiavimo dėl klimato kaitos.

JAV vadovas prieš kelionę žurnalistams sakė: „Kalbėsiu apie mūsų šalies įsipareigojimą dėl stipraus dolerio. Stiprus doleris atitinka mūsų šalies interesus. Tai atitinka pasaulio ekonomikos interesus.“

G. W. Bush darbotvarkė Europoje birželio 10–16 d. bus įtempta. Pirmiausia prezidentas nuvyks į Slovėniją dalyvauti metiniame JAV ir Europos viršūnių susitikime, o paskui lankysis Vokietijoje, Italijoje, Vatikane, Prancūzijoje ir Didžiojoje Britanijoje.

Pagrindiniai darbotvarkės klausimai yra Irano branduolinė progra-

ma, didesnė pagalba Afganistanui, raginimas Europos sąjungininkams palaikyti jo nuomonę dėl klimato kaitos ir kliūčių JAV ir Europos prekybai panaikinimas.

Baltieji rūmai taip pat tikisi pažangos dėl prekybos skatinimo, bet jokių svarbių susitarimų šios kelionės metu nesitiki. Tai turėtų būti paskutinis svarbus G. W. Bush apsilankymas senajame žemyne prieš jo kadencijos pabaigą sausio mėnesį.

Birželio 12 d. Paryžiuje įvyks Afganistano donorų konferencija, ir G. W. Bush tikisi labiau paspausti JAV sąjungininkes tesėti ankstesnius pažadus dėl pagalbos.

Jis taip pat sieks išsiaiškinti jį priimsiančių vadovų nuomonę dėl stringančio Artimųjų Rytų taikos proceso, sudėtingų Vakarų santykių su Rusija, su Maskva nesutariančios Gruzijos rėmimo, demokratijos Libano skatinimo ir dialogo su Serbija.

Graikiją sukrėtė stiprus žemės drebėjimas

Šis drebėjimas buvo didžiausias tame regione per labai ilgą laiką. **Reuters** nuotr.

Atėnai, birželio 9 d. (AFP–BNS) – Per 6,5 balo pagal Richterio skalę žemės drebėjimą Graikijos Peloponeso regione sekmadienį žuvo mažiausiai du ir buvo sužeista dar daugiau kaip 30 žmonių, pranešė pareigūnai.

Žemės drebėjimas, kurio epicentras buvo 205 km į vakarus nuo Atėnų, buvo juntamas visame Peloponese ir kitose šalies dalyse, taip pat – sostinėje, informavo Atėnų nacionalinė observatorija. Jos vyriausiasis

mokslininkas Gerassimos Papadopoulos sakė, kad hipocentras buvo maždaug 10 km gylyje. Peloponeso vakaruose ir šiaurėje per drebėjimą kaimuose ir miestuose buvo kilusi sumaištis. Buvo apgadinta dešimtys namų, netoli drebėjimo epicentro sugriuvo 50 pastatų.

George Stavrakaki iš Atėnų observatorijos Geodinamikos instituto sakė, kad šis drebėjimas buvo didžiausias tame regione per labai ilgą laiką.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos prezidentas Dmitrij Medveded apkaltino Jungtines Valstijas dėl pasaulio finansinių problemų ir pareiškė, jog Rusija su savo energetikos bei maisto produktų ištekiais ketina ateiti į pagalbą. „Rusija yra pasaulinio lygio žaidėja ir supranta savo atsakomybę už pasaulio likimą, – sakė prezidentas. – Mes norime dalyvauti nustatant naujas žaidimo taisykles, ir ne dėl imperinių ambicijų, bet dėl savo turimų energijos išteklių.“

JAV

WASHINGTON, DC

Barack Obama gali džiaugtis tapęs pirmuoju JAV istorijoje juodaodžiu kandidatu į prezidentus, o Hillary Clinton baigia daug pastangų pareikalavusią kovą norėdama tapti pirmąja moterimi Baltųjų rūmų vadovo pareigose. H. Clinton surengė susitikimą su savo rėmėjais, kuriame ji oficialiai paskelbė pasitraukianti iš rinkimų kampanijos ir palaikanti B. Obama, su kuriuo varžėsi pastaruosius 16 mėnesių.

***

JAV už grotų sėdi 2,3 mln. žmonių – daugiau nei bet kurioje kitoje pasaulio valstybėje ir daugiau nei yra sėdėję kada nors anksčiau, paskelbė „Human Rights Watch“. Tai reiškia, kad 100 tūkst. gyventojų tenka 762 kaliniai. Didžiojoje Britanijoje šis skaičius yra 152, Kanadoje – 108, Prancūzijoje – 91, sakoma paskelbtame HRW pranešime, kuriuo komentuojami Teisingumo departamento paskelbti duomenys.

AFRIKA

LAGOSAS

Ginkluoti Pietų Nigerijos kovotojai pirmadienį užpuolė naftą gabenantį laivą, priklausantį Kanados įmonei „Addax Petroleum Corp“. „Laive, kuris išplaukė iš Kalabaro rajono ir plaukia į Onę, yra kovotojai ir aštuoni karinio jūrų laivyno eiliniai“, – sakė Nigerijos karinio jūrų laivyno atstovas Henry Babalola.

EUROPA

PRAHA

Žiniasklaidos spėjimu, iš viso Čekijoje pirmadienį uždaryta apie 60 proc. mokyklų ir vaikų darželių. Jų darbuotojai reikalauja didesnių algų. Tai pirmoji akcija iš šių mėnesių planuojamos serijos įvairių profsąjungų protestų. Čekų netenkina centro–dešinės vyriausybės, vadovaujamos Mirek Topolanek, ūkio pertvarkos. Nors tikslus streikuotojų skaičius paaiškės popiet, mokyklų profsąjungos tvirtinimu, šiandien nedirba bemaž 150 tūkst. mokytojų bei mokyklų ir vaikų darželių darbuotojų.

TALINAS

Rusijos oro pajėgų lėktuvas An-72 šeštadienį vakare be leidimo įskrido į Estijos oro erdvę, pranešė šalies gynybos pajėgų generalinis štabas. Štabo duomenimis, lėktuvas pagal planą išskrido iš Kaliningrado srities į Leningrado sritį. Ši oro sienos pažeidimą užregistravo Amarije įsikūręs Estijos oro erdvės apsaugos centras. Rusijos kariniai lėktuvai yra ne kartą įskridę į Estijos ir Suomijos oro erdvę. Dažniausiai tai būdavo į Kaliningradą skrendantys lėktuvai. Estija ne kartą reišė protestus dėl tų įvykių.

TBILISIS

Naujai išrinktas Gruzijos parlamentas šeštadienį surengė pirmąjį posėdį nedalyvaujant pagrindinei opozicinių jėgų koalicijai, kuri nedalyvavo posėdyje prieštaraudama dėl neva suklastotų rinkimų rezultatų. Kreipdamasis į susirinkusius parlamentarų prezidentas Michail Saakašvili sakė, jog pagrindinė parlamento užduotis – atkurti Gruzijos vientisumą. Taip pat jis užsiminė apie didėjančius nesutarimus su kaimynine Rusija, kuri remia du separatistinius Gruzijos regionus. Opozicija netoli parlamento surengė protesto susirinkimą, tačiau neišpildė ankstesnių grasinimų neleisti niekam įeiti į pastatą. Parlamente ir aplink jį budėjo sustiprintos policijos pajėgos, didelių neramumų išvengta.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p> <p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Air Freight</p> <p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p> <p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Trucking</p> <p>Krovinių parvežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Small Packages</p> <p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

ŠILUVOS BAZILIKA

Ištraukos iš vadovo piligrimams
„Šiluva: čia per amžius garbinamas Dievo Sūnus“
(Kauno arkivyskupija, 2006)

Nr. 1

Švč. Mergelės Marijos Gimimo, Šv. Petro ir Baltramiejaus bazilika

*Išėję iš koplyčios veikia priena-
me dvibokštę raudono mūro Švč.
Mergelės Marijos Gimimo, Šv. Petro
ir Baltramiejaus baziliką.*

Petro Simono Gedgaudo 1457-aisiais įsteigtoji bažnyčia neišliko, bet Apvaizdos sumanymu išsaugotas ir išgarsėjęs steigėjo duotasis bažnyčiai vardas – Švč. Mergelės Marijos Gimimo.

XVI a. Šiluvon įsisukus reformacijos vėjams, nebeliko ir Šiluvos katalikų bažnyčios. Šiluvos istorijos kryptį pakeitė Švč. Mergelės apsiareiškimas. Nauja nedidukė medinė bažnyčia pastatyta katalikams atgavus žemes 1623–1624 m. klebono Jono Smolkos-Kazakevičiaus rūpesčiu. Atgaivinus Marijos Gimimo atlaides, suplaukdavo žmonių minios. Veikiai prirėkė naujos bažnyčios. Tad apie 1641-uosius pastatyta gerokai didesnė kryžiaus formos medinė bažnyčia.

Po šimtmečio vyskupui Antanui Tiškevičiui teko rūpintis statydinti naują mūrinę bažnyčią, nes sena darėsi per maža. Vyskupas Jonas Lopacinskis 1774 m. spalio 31 d. rašydamas Šventajam Sostui, kad Šiluvos klebonui būtų suteiktos infulato teisės, mini, kad Šiluvos bažnyčia

atgauta „ypatinga Dievo malone bei nuostabia Dievo Gimdytojos pagalba... aiškiam stebuklui tarpininkaujant (mediante evidenti miraculo)“.

Ypatinga šventė Šiluvos istorijoje – 1786-ųjų Švč. M. Marijos Gimimo atlaidai. Tų metų rugsėjo 8-ąją vainikuotas malonėmis garsėjęs paveikslas ir konsekruotas naujai pastatytosios mūrinės bažnyčios didysis altorius, o rugsėjo 10-ąją vyskupas Tadas Juozapas Bulota pašventino ir pačią bažnyčią.

1974 m. popiežius Paulius VI Šiluvos bažnyčiai suteikė mažosios bazilikos titulą, rodantį jos svarbą.

Bazilikos išorė ir vidus

Apžiūrėkime šią bažnyčią neakivaizdžiai vadovaujami menotyrininkės Laimos Šinkūnaitės ir tarpukario Šiluvos klebono Pauliaus Katelos, parašiusio knygėlę „Šiluvos Marijos Šventovės istorija“ (1937 m).

Dabartinė raudono mūro Šiluvos bažnyčia statyta ir įrengta XVIII a. trečiajame ketvirtyje. Anot menotyrininkės doc. dr. Laimos Šinkūnaitės, ji veikiausiai yra paskutinis Lietuvoje toks vientisas vėlyvojo baroko sakralinės architektūros paminklas, kuriame išsaugotas daugiau nei per du šimtmečius beveik nepakeistas vidaus dekoras. **Bus daugiau.**

Švč. Mergelės Marijos Gimimo, Šv. Petro ir Baltramiejaus bazilika Šiluvoje.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

DŽIŪGAVIMAS, NEVA BERLYNO SIENA GRIUVO, YRA VAIKIŠKAS...

Atkelta iš 3 psl. energetinė ir informacinė plėtra, įtakos, kareivių daliniai ir priešą ardantis fanatiškas bei struktūrizuotas terorizmas. Mažuoju, vietinio masto lygmeniu, irgi matėme, kad Sąjūdžiui iškovojus nepriklausomybę buvusio režimo jėgos netruko persirikiuoti savam lietuviškam atsiteisimui. Mitologija, neva tąsyk net kelerius metus stebuklingai viešpatavusi santarvėje ir vienybėje vardan Lietuvos, neatspindi, deja, visos realybės ir nepadeda Lietuvai nė dabar susivokti savyje, išsaugoti daugiau tąsyk buvusio vertybinio kelio. Tačiau ir čia liečia nauja. XIX a. Prancūzijoje po vis pasikartojančių revoliucijų ir vis vardan teisingesnio gyvenimo kaskart už nugaros alsavo ir toliau gyvenimą tvarkė vadinamasis l'ancien régime – senasis režimas, neva buvęs, o vis dar esantis, kaip Stalino šypsena iš kapo, kadaise Jevgenijaus Jevtušenkos aprašyta garsiaame eilėraštyje „Naslednikam“ – „Paveldėtiems“, galbūt „Tėšėjams“.

Iš tų prancūzų reformų laikų Balzako romanas „Prarastos iliuzijos“ galėtų nemažai paaiškinti, kas ir kodėl taip šiandien vyksta Lietuvoje, kodėl tiek daug prarastų iliuzijų. Buvęs režimas naujais pavidalais egzistuoja savo buvusioje erdvėje, daug didesnėje už Lietuvą. Jis niekur nedingęs, siekia išlikti, įsitvirtinti, įsigalėti, kur galima atsigrębti. Ar jam visai nesiseka? Atsakykime sau patys. Dėl Lietuvos šiek tiek čia kaltas ir anuometinis Lietuvos Sąjūdžio naivumas: perauklėsim visus, net revanšistus, nusivesim kartu į savo geresnę šalį – brolybės Lietuvą. Bet gyvenimo medis žaliuoja pagal savus dėsnius ir viskas glūdi šaknyse, žmogaus kokybėje ir kultūroje. Jau 20 metų naujų santykių paieškos grumiasi su senais papročiais ir revan-

šiniu tempimu atgal. Daugybę laiko praradome, padarėme pažangą, bet ne tokią, kokią galėjome padaryti.

Kartais atrodo, kad esame ir tempiami, ir stumiami į brutalių miesčioniškų, agresyvių papročių dabartinę Rusiją, kad po atgimimo pastangų vėl supanašėtume. Turime tai matyti ir apie tai kalbėti. Rusijoje savaip mutavusio smurtinio valdymo atsiteisimo toks akivaizdus, kad nereikia komentarų, tačiau bręstantis ten atsiteisimas prieš tariamai nedraugišką, tariamai nedėkingą aplinką jau liečia ir Europos likimą. Berlyno siena – atsiribojimo ir paniekos siena – pasislinkusi į Rytus, tačiau visai šalia mūsų. O galėtų ir vėl slinkti į Vakarus. Leninas vis nepalaidotas ir Stalinas šypsosi.

Ar galime vėl padėti? Juk padėjome prieš 20 metų žadindami garbingumo ir teisingumo sampratą, rasdami bendraminčių ir Vakaruose, ir Rytuose. Šiandien pirmiausia reikia padėti Rusijai. Viešumas ir tiesos sakymas – vienintelė moralinė pagalba, kaip ir tada. Ir pamatysime kada nors, kiek Rusijos l'ancien régime daro ir darys įtaką Europai, kiek jis pajėgus pabrukti po savimi Europą ir iš naujo žaloti Rusijos dvasią. Žinoma, regėsime, ir kiek dar pačioje Rusijoje, per aštuonerius metus vėl pakreiptoje ir agresyvių nacionalizmą, praskrieja vis dėlto nemirtinga, jokių kartuvių nebijanti dekabristų dvasia. „Tovarišč, ver, vzoidiot ona...“ – „Tikėk, bičiuli, užtekės žvaigždė svaigiausios laisvės laimės.“

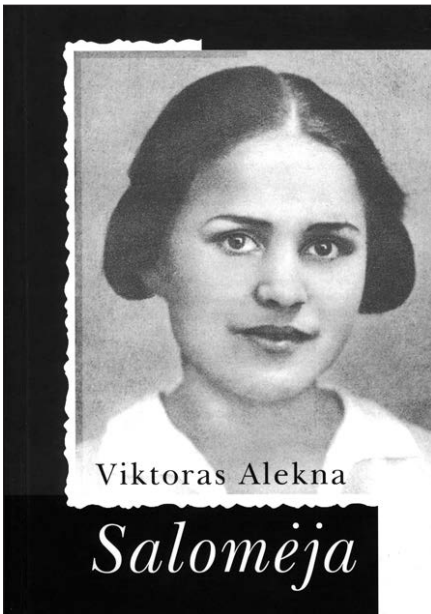
Nors ir kiek būtų garbinami realizmai ir pragmatizmai, aš turbūt nepataisomas – aš kviečiu ir dirbti, ir tikėti.

www3.lrs.lt

**D Ė M E S I O ! Asmeniniai skelbimai „Drauge“
spausdinami nemokamai. Tel. 773-585-9500.**

PASIVAIKŠČIOJIMAS POETĖS SVAJONIŲ PĖDOMIS

LAIMA APANAČIENĖ

Viktoras Alekna
Salomėja

Viktoras Alekna „Salomėja“, „Mūsų knyga“, Vilnius, 2006 (antras leidimas), 390 psl.

„Seniai nutrynė vėjas pėdas, seniai ištirpo tie lūžtantys ledai, per kuriuos bėgai į jo vestuves... Ir nubėgai, ir likai amžinai man, o gal ir visiems tiems, kurie bus perskaitę ir įsiminę bent vieną tavo posmą. Jų ras ir šioje knygoje tas, kas panorės pa-vaikščioti tavo svajonių pėdomis“, – rašo knygos „Salomėja“ autorius Viktoras Alekna knygos viršelyje.

Taip, taip. Tai knyga apie poetę Salomėją Nėrį. Apie poetę, kurią vieni keikia, smerkia, niekina, kiti liaupsina, giria, vadina Lietuvos lakštingala. Ir tai, kad išėjo antras šios knygos leidimas rodo, kad ir šiomis dienomis abejingų šiai poetei nėra. Knyga „Salomėja“ Viktoras Alekna sumanė kaip biografinę, kurioje metmenys – išsamus autoriaus pasakojimas, o ataudai – nervingas, trūkčiojantis, vietomis egzaltuotas poetės dienoraštis. Biografijos faktai, įvykiai lyg ramiai tekanti upė plukdo skaitytoją per XX amžiaus pirmąją pusę – nuo pat Salomėjos Bačinskaitės gimimo, per gimnazijos ir studijų laikotarpį, poetės Salomėjos Nėries užgimimą, per audringą jos įsimylėjimų metą...

Knyga parašyta remiantis jos dienoraščiais, jos artimųjų ir pažįstamų prisiminimais.

Visiems, kas ją skaitys, kas bandys dar kartą suprasti poetės jausmus ir išgyvenimas nors trumpai noriu papasakoti apie šios knygos autorių Viktorą Alekną (1915. 03. 19. Pašlynio kaime, Raseinių r. – 2008. 01. 30. Vilniuje), kuris šių metų sausio 30 d. iškeliavo amžinybėn.

Ilgametis mokytojas, literatūros tyrinėtojas, prozininkas, poetas ir publicistas, tautos atminties sergėtojas V. Alekna yra pastatęs ne vieną paminklą mūsų rašytojams, iš kurių iškiliausias tenka Salomėjai Nėriai. Galima drąsiai teigti, kad joks kitas lietuvių literatūros tyrinėtojas S. Nėriai neskyrė tiek laiko, jėgų, begalinės kantrybės kaip V. Alekna.

Dar kalėdamas ir gyvendamas tremtyje Vorkutoje (1945–1957 m.)

pradėjo sudarinėti S. Nėries poezijos dažnumų žodyną. Šį pasiaukojantį darbą tęsė grįžęs į Lietuvą ir mokytojaudamas Jonavos bei Širvintų rajonų mokyklose (1960–1975 m.), taip pat studijuodamas Vilniaus universitete, kur 1967 m. neakivaizdiniu būdu, būdamas garbaus amžiaus, įgijo lietuvių kalbos ir literatūros specialybę. Šis S. Nėries poezijų dažnumų žodynas buvo išspausdintas 16-ame „Literatūros ir kalbos“ tome (1980, p. 167–423). V. Alekna akademiškai parengė S. Nėries „Raštų“ tritomį, išspausdintą 1984 metais. Noriu atkreipti skaitytojų dėmesį, kad šį milžinišką darbą atliko ne akademikas, ne profesorius, bet į pensiją išėjęs kaimo mokytojas lituanistas.

Kitas jo didžiulis darbas, skirtas poetei – sudarytas „Salomėjos Nėries gyvenimo ir kūrybos metraščio“ dvi-tomis (T. 1 – 1996, T. 2 – 1997). Tai dar ne viskas. 1996 metais pasirodė V. Alekno rašyta biografinė dokumentinė apybraiža „Salomėja“ (pirmas leidimas 1996 m., antras – 2006 m.).

V. Alekno darbai vien poete neapsiribojo. Jis parašė autentišką atsiminimų knygą „Oi, ta Vorkuta“. Trisdešimt šešerius metus išgyvenęs Širvintų krašte, jis pamilo šį kraštą, surinko medžiagą apie šio krašto partizanų veiklą ir sudėjo ją knygon „Užė žalia giria“. Išleido monografiją apie Lietuvos nepriklausomybės akto signatarą kunigą Alfonsą Petrušį, poezijos rinktinės „Saulėlydis“ ir „Pilkų dienų žingsneliai“. Parašė ir

–1998 m., suteiktas Širvintų krašto garbės piliečio vardas. 2003 m. buvo apdovanotas Vilties Prezidento Stasio Lozoraičio premija. 2006 m. vasario 16 d. už nuopelnus Lietuvai jam įteiktas Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžius.

Negaliu nepacituoti mūsų skaitytojams pažįstamos žurnalistės Audronės Škiudaitės minčių, kurias ji išsakė V. Alekno knygos „Akimirkos“ pratarmėje: „Jau vien ko vertas Rašytojo (autorės šis žodis parašytas iš didžiosios raidės) interviu, duotas ‘Mokslo Lietuvai’ apie Salomėją Nėrį. Dar kartą apie Salomėją Nėrį! – pasakysite. Bet tą temą jis yra taip giliai išnaginėjęs, kad kaskart gali kalbėti naujai. Atrodo, jis žino, jaučia ir gali įrodyti, kuris poetės eilėraščio motyvas kokį gyvenimo gabalėlį galėjo atspindėti. Tyrinėtojas ir myli šią kūrėją, ir kartu jai yra negailėstingas, tarsi skrodžia jos asmenybę ir jos gyvenimą. V. Alekna tikriausia buvo pirmas, kuris pasakė visą tiesą apie Salomėjos Nėries asmenį. Iki tol nuo sovietinių laikų buvo vengiama atvirai kalbėti apie kūrėjus, jų gyvenimas buvo savotiška paslaptis. Būtent Viktoras Alekna pradrėskė širmą į asmeninį kūrėjo gyvenimą.“

2005 m. „Mokslo Lietuvoje“ per penkis laikraščio numerius buvo spausdinamas pokalbių ciklas su Viktoru Alekna „Salomėja Nėris: gyvenimo ir kūrybos vingiais“.

Šiame pokalbyje į klausimą, kas

žodžių! Tai aš, turėdamas tuos atsiųstus Salomėjos Nėries raštus, nusprendžiau suskaičiuoti, kiek tų žodžių savo poezijoje pavartojo Nėris. Ir pradėjau skaičiuoti...

Kai grįžau į Lietuvą, 1962 m. aš įstojau į Vilniaus universitetą. Buvau jau senas žmogus, žilas visiškai. Prisimenu, pirmą kartą įėjau į auditoriją, o ten sėdi pilna studentų. Visi iškart atsistojo, turbūt manė, kad esu dėstytojas. Vieną kartą po paskaitos prieina prie manęs profesorius Pikčilingis, pakalbina mane ir klausia, ką aš manęs toliau daryti, po studijų. Sakau, kad esu pradėjęs skaičiuoti Salomėjos Nėries žodžius. Ir klausiu jo, kažin ar ko vertas tas mano darbas, ar ne? Gal čia koks kursinis darbas galėtų būti? O jis sako – čia ne tik kursinis, čia gali būti ir diplominis darbas, gali būti net ir disertacija! Tai aš tada tuoj pasiėmiau tuos raštus ir pradėjau toliau skaičiuoti žodžius. Dirbdamas kasdien po 8–10 valandų, per trejetą metų tą darbą įveikiau ir baigiau žodyną.

Tuo metu, o tai buvo 1977–1978 metais, ‘Pergalės’ žurnale išsirutuliojio tokia diskusija apie lietuvišką romaną. Ten buvo Vytauto Kubiliaus straipsnis, kuriame, be kitų dalykų jis pasakė, kad mūsų literatūra neturi biografinio romano. Tai aš pagalvojau, o gal man imti ir parašyti Salomėjos Nėries biografinį romaną. Todėl pradėjau domėtis ne tik jos kūryba, bet ir gyvenimu. Ir pradėjau rašyti.

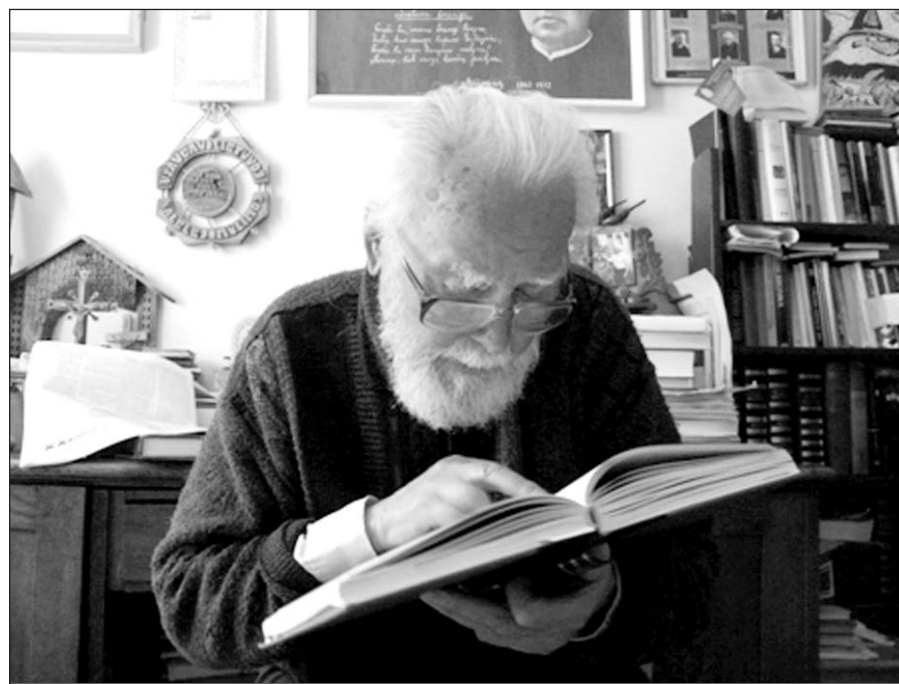
Prisimenu, ‘Vagos’ leidyklai pasiūliau išleisti Salomėjos Nėries rinkinį ‘Anksti rytą’ – tokį, koks jis buvo išleistas 1927-aisiais, be cenzūros. Sakė, kad tai bus galima padaryti, bet tuo metu leidyklai buvo labai aktualu parengti naują Nėries raštų leidimą ir tą darbą pasiūlė man. Su ‘Vaga’ pasirašiau sutartį, kad iki 1984 m. turiu parengti tris Salomėjos Nėries raštų tomus. Tada ir kibau į darbą.” Kibęs į darbą, jį dirbo visą gyvenimą.

Į kažkada Lietuvos radijo laidos „Kultūros savaitė“ užduotą klausimą: „Jūs išteisiniate Salomėją Nėrį?“ V. Alekna atsakė: „Taip, kaip poetę ją reikia išteisinti. Reikia ją suprasti. Kaip ir kiekvieną žmogų. Reikia laikytis krikščioniškos pažiūros – ne-teiskite, kad nebūtumėte teisiami.“

Skaitydama šiuos žodžius neučia prisiminiau prieš porą metų Birutės Mar Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre rodytą spektaklį „Poetė“. Spektaklio metu žiūrovai verkė, o po spektaklio sakė, kad jie nežinoję daugelio spektaklyje išgirstų dalykų.

Kad juos sužinotume, kad pa-jaustume, koks nevienareikšmis yra gyvenimas, manau, visiems verta perskaityti V. Alekno knygą „Salomėja“. Gal tada nebūtume tokie greitai smerkti ir teisti.

Knygą galite nusipirkti „Draugo“ knygynėlyje, 4545 63rd Street, Chicago, IL 60629. Knygos kaina – 20 dol. Ją galima įsigyti paštu, pridant 9,25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstyje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau leidinių – už kiekvieną papildomą knygą – 2.5 dol. mokesčius. Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500.

Viktoras Alekna.

Nuotrauka iš „Mokslo Lietuva“

kitų vertingų knygų: „Ažuolas: vienos šeimos pasaka, 1854–2000“ (tai paties autoriaus giminės istorija), „Vytauto klubas: istorija, narių biografijos“ (2002), „Raseinių gimnazijos istorija“ (2004) ir kitas.

1991 m., jau būdamas 76 metų, V. Alekna tapo Lietuvos žurnalistų draugijos nariu, o 1999 m., kai jam buvo jau 84-eri, – Lietuvos rašytojų sąjungos nariu.

1999 m. apdovanotas Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos žymeniu „Už nuopelnus Lietuvai“. 2000 m., minint Širvintų miesto 525 metų jubiliejų, už aktyvią visuomeninę veiklą švietimo, kultūros paveldo išsaugojimo srityje V. Aleknai, šiame rajone gyvenusiam 1964

jį paskatino domėtis S. Nėries kūryba, V. Alekna atsakė: „Su Salomėjos Nėries kūryba susipažinau dar gimnazijoje. Tuo metu kaip tik išėjo jos eilėraščių rinkinys ‘Anksti rytą’. O kai pasirodė ‘Per lūžtantį ledą’, aš netgi parašiau apie tą rinkinį į ‘Literatūros naujienas’. Pokario metais išėjo du tomai Salomėjos Nėries raštų, kuriuos parengė Antanas Venclova. Jis man ir atsiuntė juos į lagerį. Ir tada aš prisiminiau iš universiteto laikų vieną Vinco Krėvės pasakojimą apie tai, kad William Shakespeare savo kūryboje yra pavartojęs 8,000 žodžių, o Goethe – 14,000. Tuo metu jau buvo išėjęs Puškino kūrybos žodynas ir ten parašyta, kad poetas savo kūryboje pavartojo net 20,000

Lietuvos jėzuitų provincijos 400 metų sukakčiai paminėti atidaryta paroda

Lietuvos jėzuitų vienuolija šiais metais mini provincijos įsteigimo 400 metų sukaktį. Gegužės 21 d. Lietuvos nacionaliniame muziejuje atidaryta paroda „Lietuvos jėzuitų provincijai – 400 metų“. Prieš parodos atidarymą vykusioje spaudos konferencijoje buvo trumpai prisiminta Jėzuitų provincijos Lietuvoje įkūrimo istorija, apžvelgtos Lietuvos jėzuitų provincijos nūdienos aktualijos, pristatyta paroda, skirta paminėti jubiliejų.

Jėzuitų veiklos istorija

Nors Lietuvos jėzuitų provincijai – 400 metų, tačiau jėzuitų veikla Lietuvoje prasidėjo kur kas anksčiau. Ši veikla buvo susijusi su švietimu, kolegijų, seminarijų steigimu Lietuvoje. Vyskupo Valerijono Protasevičiaus pakviesti jėzuitai į Vilnių atvyko 1569 m. Po metų buvo įsteigta Jėzuitų kolegija, kuri 1579 m. paaugštinta į Vilniaus jėzuitų akademią – pirmąją aukštąją mokyklą Lietuvoje. Iš Vilniaus jėzuitai kėlėsi į kitus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės miestus, steigė kolegijas ir misionijas.

Švietėjišką jėzuitų veiklą pristatė kun. Lionginas Virbalas, SJ. Jis pasakojo, jog, steigiant jėzuitų vienuoliją, iš pat pradžių buvo sumanyta, kad jie eitų ten, kur reikalingiausia. Nauja vienuolija turėjo atsiliiepti į tai, ko kiti nedarė ir kas buvo reikalingiausia. Dar vienuolijos steigėjui šv. Ignacui Lojolai gyvam esant, iškilo poreikis steigti švietimo institucijas, kur jaunimas galėtų studijuoti, buvo prašoma jėzuitų padėti kitiems mokytis. Jėzuitai steigė ir dėstė universitetuose, kolegijose. Jos suvaidino didžiulį vaidmenį Europos kraštuose, taip pat ir Lietuvoje – ne tik Vilniuje, bet ir Kaune, Kražiuose, kituose LDK miestuose – Nesvyžiuje, Polocke. Dabartinėje Lietuvoje yra dvi gimnazijos, kurios vadovaujasi ignacišku dvasingumu.

Apie provincijos įkūrimą, apie tai, kaip keitėsi teritorijos skirtingais laikotarpiais, jėzuitų veiklos pakilimus ir nuosmukius pasakojo dr. Liudas Jovaiša, VU istorikas. Jis sakė, jog pirmieji jėzuitai, atvykę į Vilnių ir apsigyvenę Vilniuje XVI a. pab., priklausė Austrijos jėzuitų provincijai. Vienuolija sparčiai augo, keitėsi struktūra. 1574 m. buvo

įsteigta Lenkijos provincija. Per nepilnus 40 metų jų skaičius taip išaugo, kad 1608 m. buvo įkurta savarankiška Lietuvos jėzuitų provincija. XVII–XVIII a., atsižvelgiant į provincijos ribas, veikė per 30 vienuolijos įstaigų įvairiose LDK vietose. Ji užėmė didesnę teritoriją nei šiandieninė Lietuva – tai būtų ir dabartinė Estija, Latvija, Lietuva, didžioji Baltarusijos dalis, dalis Rusijos, Karaliaučius, dalis Lenkijos. Tai buvo daugiakalbis daugiakultūris darinys. Įsteigimo metu provincijai priklausė 200 narių, tačiau narių skaičiui nuolat augant XVIII a. vidury buvo nuspręsta ją padalinti dar į dvi dalis, mat pasidarė labai didelė – narių skaičius viršijo 1,100. XVIII a. pab., popiežiui visame pasaulyje panaikinus Jėzaus draugiją, dalis jėzuitų tęsė veiklą Rusijos imperijoje, nes Rusijos imperatorė Jekaterina II nepripažino šio popiežiaus dokumento. Lietuvos jėzuitai atliko simbolinį vaidmenį – tuo metu, kai visame pasaulyje draugija neveikė, ji veikė Baltarusijos teritorijoje, o didžiąją dalį jos narių sudarė buvę Lietuvos provincijos nariai.

XIX a. pr. atkūrus jėzuitų veiklą visame pasaulyje, Rusijos imperatorius Aleksandras I išvijė jėzuitus iš imperijos. Tokiu būdu jėzuitiška tradicija nutrūko 100 metų. Į Lietuvą jėzuitai grįžo tik po Pirmojo pasaulinio karo – 1923 m. Kaune įsikūrė jėzuitai, o 1936 m. buvo įsteigta Lietuvos provincija, kuri turėjo 100 narių. Karo metu dalis jėzuitų pasitraukė į Vakarų ir tęsė veiklą Vakaruose. Po karo, kai sovietinė valdžia uždarė vienuoliją, vieni jėzuitai pasirinko darbą parapijose, kiti dalyvavo pagrindinėje veikloje rengiant Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką, skleidžiant katalikišką literatūrą. 1990 m. lapkričio 15 d. atkurta Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincija.

***

Lietuvos jėzuitų provincijos veikla neapsiriboja provincijos sienomis – lietuviai jėzuitai misionieriai vyko į Kiniją, Rusiją, Sibirą. Vienas Lietuvos jėzuitas nuolat ėjo nuodėmklausio pareigas Romoje prie Šv. Petro bazilikos. Apie tai, kuo šiuo metu gyvena Lietuvos jėzuitų provincija, apie jos istorinį tęstinumą pasakojo kun. Aldonas Gudaitis SJ, Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijos provinci-

Parodos atidarymo metu, iš k.: Lietuvos nacionalinio muziejaus direktorė Birutė Kulnytė ir vysk. Jonas Boruta, SJ.

jolas. Pasaulyje šiuo metu gyvena 19,000 jėzuitų. Šių metų pradžioje Romoje vyko Jėzaus draugijos 35-oji Generalinė kongregacija, kurios metu išrinktas naujasis jėzuitų generalinis vyresnysis – ispanas Adolfo Nicolás. Kam Jėzaus draugija skiria ypatingą dėmesį? Visų pirma galima paminėti šalį – Kiniją, kur vis labiau įsileidžiamos krikščioniškos vertybės. Afrika – dėmesio vertas žemynas, nes joje daug skurdo ir vargo; čia bus vykdomi atskiri jėzuitų projektai. Kita svarbi veikla – popiežius yra patikėjęs keletą universitetų Romoje prižiūrėti jėzuitams.

Generalinėje kongregacijoje taip pat buvo pabrėžta tarpreliginio ir tarpkultūrinio dialogo skatinimo svarba. Dar viena svarbi veikla – darbas su pabėgėliais, kuriam jėzuitai skiria daug dėmesio.

Lietuvos provincija atsikūrė 1990 metais. Lietuvos jėzuitų provincija, kaip ir kitos Rytų provincijos, yra įsteigusi dvi gimnazijas, tad daug dėmesio skiriam jų veiklai. Kita sritis Lietuvoje – dvasinės pratybos, kur pagal Ignacišką metodą mokoma, kaip melstis, kaip ieškoti Dievo kasdienybėje. Jėzuitai daug dėmesio skiria dvasiniam vedimui, akademiniai sielovadai. Nemažai bendros veiklos jėzuitai vykdo kartu su pasauliečiais. Šiuo metu Lietuvos jėzuitų provincijai priklauso 44 nariai. Yra tik du jėzuitai latviai, tad svarstoma galimybė įsikurti Rygoje ir padėti atsigausti jėzuitams Latvijoje.

400 metų jubiliejui skirti renginiai

400 metų provincijos sukakčiai šiemet dar bus skirti keli renginiai. Gegužės 31 d. Šiluvoje vyko šv. Ignaco bičiulių šventė, minint Lietuvos jėzuitų provincijos įsteigimo 400 metų sukaktį bei Švč. M. Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų sukaktį, o spalio 9–10 d. įvyko mokslinė konferencija, skirta provincijos jubiliejui,

kurioje dalyvaus istorikai iš įvairių šalių.

Parodos kuratorė dr. Neringa Markauskaitė pristatė parodą, trumpai apibūdindama jos eksponatus. Ji paminėjo, kad Lietuvos nacionalinio muziejaus fonduose saugomas labai gausus palikimas, liudijantis apie jėzuitų veiklą, Lietuvoje tai turbūt pirmoji paroda, kai pabandyta ženkla, simboliais, vizualinėmis struktūromis, raštijos paminklais atskleisti vienuolijos veiklą.

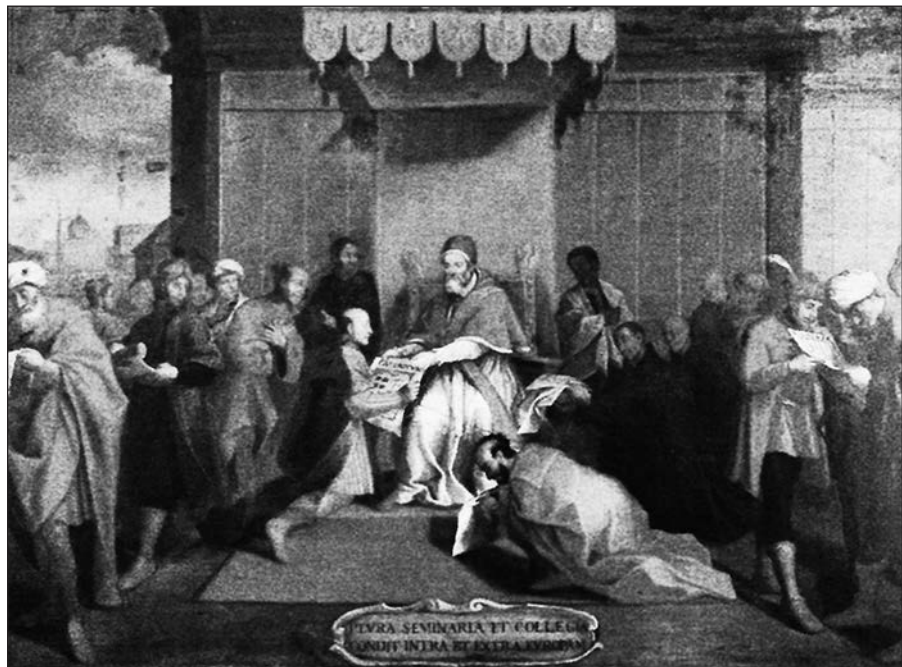
Pirmąjį Lietuvos jėzuitų provincijos veiklos laikotarpį parodoje pristato Vilniaus jėzuitų akademijos įsteigimo 1579 m. dokumentai: popiežiaus Grigaliaus XIII bulė ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Stepono Batoro privilegija.

Specialiai šiai parodai iš Romos popiežiško Grigaliaus universiteto atvežtas paveikslas „Popiežius Grigalius XIII įsteigia seminarias ir kolegijas Europoje ir už jos ribų“. Paveikslas, kurio autorius nežinomas, nutapytas 1584–1620 m. Tai viena iš gražių tiesioginių sąsajų Romos ir visos Bažnyčios, taip pat Jėzaus draugijos, su Lietuva.

Parodoje pateikiami Vilniaus jėzuitų akademijos dėstytojų ir kitų garbių jėzuitų portretai, jėzuitų šventųjų tapybos ir skulptūros atvaizdai. Taip pat rodomi Lietuvos jėzuitų daiktai, pamokslų knygos, teologijos, filosofijos, matematikos, istorijos, retorikos veikalai. Pirmą kartą viešai pristatomi Lietuvos jėzuitų archyve saugomi jėzuitų rankraščiai, iš jų paminėtini jėzuitų išadų tekstai.

Paroda veiks nuo gegužės 31 iki spalio 30 d. Lietuvos nacionaliniame muziejuje (Arsenalų g. 1, Vilnius). Lietuvos jėzuitų provincijos įkūrimo 400 metų proga rudenį Vilniuje vyks mokslinė konferencija, taip pat šiai sukakčiai skirtų renginių numatoma JAV, kur dirba nemažai lietuvių jėzuitų.

Bernardinai.lt

Parodai iš Romos atgabentas paveikslas „Popiežius Grigalius XIII įsteigia seminarias ir kolegijas Europoje ir už jos ribų“.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Žvilgsnis į XIII Lietuvių tautinių šokių šventę** rengiamas šeštadienį, birželio 14 d., 6:30 v. v. Pasaulio lietuvių centro, Jaunimo rūmų salėje. Šioje „mini šventėje“ kartu sutiko pašukti Čikagos „Grandies“ ansamblis, Čikagos „Lėtūnas“, Lemonto „Spindulys“ ir Madison, WI „Žaibas“. Bilietai į birželio 14 d. vakarą bus platinami prie durų ir Pal. Jurgio Matulaičio misijoje prieš ir po šv. Mišių. Kviečiame lietuvių tautinių šokių mėgėjus ir rėmėjus!

◆**Birželio 15 d. prieš 11 val. r. šv.** Mišias Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje 10:45 val. r. JAV LB Lemonto apylinkės valdyba organizuoja Gedulo ir Vilties dienos paminėjimą. Grojant dūdų orkestrui bus pakelta vėliava, perjuosta gedulo juosta, prie paminklo padėtas vainikas. 11 val. r. šv. Mišios bus skirtos šios tragiškos Lietuvai datos paminėjimui, prisiminimui visų, kurie buvo ištremti ar nužudyti. Šv. Mišias aukos tėvas Antanas Saulaitis, SJ. Dalyvaus misijos choras ir solistai Algimantas Barniškis bei Nijolė Penikaitė. Trumpą žodį tars teisės mokslų dr. prof. Augustinas Idzulis. Kviečiame gausiai dalyvauti.

◆**Birželio 22 d. Cicero, Šv. Antano** parapijos salėje po 9 val. lietuviškų šv. Mišių įvyks rašytojo Aloyzo Barono minėjimas. Rašytojas, „Draugo“ redaktorius A. Baronas gyveno ir mirė Cicero mieste. Aldona Šmulskienė aptars rašytojo monografiją ir jo gyvenimo istoriją. Juozas Baužys, ilgametis draugas, paskaitys ištrauką iš jo laišku. Programoje dalyvaus Audra Bernatavičienė ir dr. Rasa Sideravičienė. Į minėjimą kviečiami ne tik ciceriečiai, bet ir tautiečiai iš toliau. Bus vaisės.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**LR generalinis konsulat**as New York ir JAV LB New York apygardos Brooklyn ir Manhattan apylinkių valdybos maloniai visus kviečia į Gedulo ir Vilties dienos minėjimą birželio 14 d., šeštadienį, nuo 3:30 val. p.p. iki 6 val. v. Pagrindinis prelegentas – Lauko (sausumos) pajėgų vadas brg.

Kristinos ir Aro Mattis sūnus Vidas Nikodemas gimė š. m. birželio 5 d. Tėveliai ir Vidukas visi sveiki ir jau sugrįžo namo. Sveikiname jaunuosius tėvelius ir mažąjį jų sūnelį ir linkime augti sveikiems ir dideliems. Nuotraukoje iš kairės: Aras, Kristina ir Vidas Nikodemas Mattis.

Nuotrauka iš šeimos asmeninio albumo

gen. Arvydas Pocius, šiuo metu dirbantis NATO būstinėje, Norfolk, VA. Jis skaitys pranešimą „Lietuvių tautos kariuomenės tragedija 1940–1941 metais“. Pranešimas skirtas 1941 m. birželio 14 d. pirmajam masiniam trėmimui atminti.

◆**Birželio 15 d. nuo 10 val. r. iki 6 val. v.** San Pablo Dam Reservoir Picnic Area, 7301 San Pablo Dam Road, El Sobrante, CA vyks estų, latvių ir lietuvių gegužinė. Visus kviečiame dalyvauti. Daugiau informacijos tinklalapyje www.norcalfishing.com

◆**JAV LB Švietimo tarybos** rengiama 40-oji mokytojų tobulinimosi kursų savaitė tema „Pakalbėkim, parašykim...“ Dainavoje vyks birželio 22–29 dienomis. Kreiptis į Kristiną Petraitienę: tel.: 630-290-4490 arba Kriste007@hotmail.com

◆**Kviečiame į metinį JAV LB** New Haven apylinkės susitikimą-susirinkimą šeštadienį, birželio 28 d., 3 val. p.p. Išklausysime trumpą valdybos ataskaitą, išrinksime naują vadovybę, aptarsime veiklą. Susirinkimas vyks pas Vaivą Vėbraitę ir Jim Gust, 325 Foot Hills Rd., Durham, CT. Norite paklausti ar turite pasiūlymų – skambinkite Sigitai tel.: 203-773-1257. Iki greito pasimatymo!

◆**Jaunimą, jų tėvelius ir visus,** norinčius patobulinti savo lietuvių kalbos žinias arba išmokti lietuviškai, kviečiame atvykti į Lietuvių kalbos kursų Dainavoje (Dainava Language Course), kurie vyksta kartu su Mokytojų tobulinimosi kursais. Registruotis adresu: Vytautas Jonaitis, 1332 Sprucewood Dr. NW, Grand Rapids, MI 49504 arba el. paštu: vjonaitis@juno.com

◆**Intensyvūs lietuvių kalbos kur-**sai vyks nuo birželio 23 d. iki rugpjūčio 15 d. University of California, Los Angeles. Lietuvių kalbą dėstys PLB Lituanistikos katedros doktorantė Daiva Litvinskaitė. Studentams siūlomos stipendijos. Dėl išsamesnės informacijos kreiptis į Dan Ryan, UCLA BALSSI co-director: danryan@ucla.edu

Didžiausia vasaros šventė netoli Čikagos – „LIETUVIŲ DIENOS“

Ši didžiulė šventė vyks Čikagos pietuose, Summit Park District, birželio 28-29 dienomis

„Lietuvių dienos“ – tai įspūdingas renginys su muzikos žvaigždžių koncertais, šokiais ir sportu.

PROGRAMA:

Birželio 28 d. (šeštadienis):

12 val. p.p. – Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio turnyro 3x3 vaikams ir suaugusiems iškilmingas atidarymas.
2 val. p.p – Oficialus šventės atidarymas.
2 val. p.p – LITHS futbolo lygos 2008 metų sezono šventinis atidarymas ir pirmosios varžybos.
2:30 val. p.p. – LITHS futbolo varžybos: „Kaunas“ – „Tauragė“.
3 val. p.p – „Kolorado vabalų“ pasirodymas (Colorado).
3:30 val. p.p – LITHS futbolo varžybos: „Vilnius“ – „Nevėžis“.
4 val. p.p – Čikagos lietuvių smėlio tinklinio lygos finalinių varžybų pradžia.
4:30 val. p.p. – Vakarinėje programoje gros „Cigar Band“.
7 val. v. – „Tremble&Shake“ grupės pasirodymas.
9 val. v. – Naktinės linksmybės po atviru dangumi kartu su perkusinių/mušamųjų instrumentų virtuozu Ricky Rock (USA), taip pat DJ Armis (Lietuva) ir DJ Tasik (Ukraina).

Birželio 29 d. (sekmadienis):

12 val. p. p. – Šventės pradžia. Krepšinio turnyro „3x3“ vaikams ir suaugusiems pusfinalio varžybos.
12:30 val. p. p. – Tarptautinės futbolo varžybos: Lietuva – Lenkija – Mexico – Ukraina.
1 val. p. p. – Tautinių šokių kolektyvo „Grandis“ pasirodymas.
1:30 val. p. p. – Tarptautinės futbolo varžybos: Lietuva – Lenkija – Mexico – Ukraina.
2 val. p. p. – „Kolorado vabalų“ pasirodymas (Colorado).
2:30 val. p. p. – Krepšinio turnyro „3x3“ ir Tarptautinių futbolo varžybų finalinės varžybos.
3 val. p. p. – Studijos „Dance Duo“ vaikų, paauglių ir moterų kolektyvų pasirodymai.
3:30 val. p. p. – Sveikinimo žodis suteikiamas šventės svečiui, Lietuvos Respublikos premjerui Gediminui Kirkilui ir Lietuvos Respublikos generaliniam konsului Čikagoje Arvydui Daunoravičiui.
4 val. p. p. – Krepšinio, futbolo ir tinklinio turnyrų laimėtojų šventinė apdovanojimo ceremonija.
4:30 val. p. p. – Broniaus Mūro pasirodymas.
5 val. p. p. – Šoka vaikų šokių studijos „Baltija“ kolektyvas.
6 val. v. – Vakarinėje programoje gros „Cigar Band“.
7:30 val. v. – Šventės pabaigą vainikuos tradicinis Joninių laužas

Šventę ves ir nuobodžiauti neleis profesionalūs vedantieji. Įspūdingas keliones ir vertingus prizus pasiūlys loterijų organizatoriai. Savo produktus reklamuos ir paslaugas siūlys privataus verslo atstovai. Vaikams liūdėti neleis įvairūs atrakcionai, klounai, zoologijos parkas. Dvi dienas Jus vaisins ir gaisins „Kunigaikščių užėiga“. Nepraleiskite progos ir apsilankykite mūsų visų šventėje!

„Lietuvių dienos“ – krepšinio šventė

Birželio 28 – 29 d. Summit Park District, Lietuvių dienų šventės metu „Kunigaikščių užėiga“ ir ČLKL kviečia dalyvauti krepšinio turnyre „3x3“.

Varžybos vyks keturiose lauko aikštelėse, vaikų (1992–1993 m., 1994–1995 m., 1996–1997 m. gimimo), taip pat vyrų, vyrų, taip pat merginų ir moterų grupėse.

Papildoma informacija teikiama ir komandos registruojamos iki birželio 25 dienos telefonais: 773-616-9701; 630-915-2967 arba elektroniniu paštu: aurimas23@yahoo.com, dainius75@yahoo.com

Sutartinis mokestis komandai – 80 dolerių. Kiekviena komanda gali registruoti po keturi žaidėjus. Nugalėtojų ir prizininkų laukia piniginiai bei kiti vertingi prizai.

Primename, kad turnyras vyks „Lietuvių dienų“ metu, todėl niekas neuobodžiaus: krepšinio sirgaliai sirgs už savąsias komandas, muzikos mėgėjai klausys ir stebės lietuvių muzikos ir šokių kolektyvų pasirodymus, vaikus linksmins klounai, zoologijos sodas, lauks žaidimų aikštelės. Visi, kada tik panorėję, įrengtuose baruose galės pasivaishinti lietuvišku maistu bei alumi.

Krepšinio šventę organizuoja ČLKL kartu su Lietuvių dienų šventės organizatoriais: Lietuvos Respublikos generaliniu konsulatu Čikagoje, „Show centru“ ir „Kunigaikščių užėiga“.

Birželio 17 d. 6 val. v. kviečiame į susitikimą su eseiste, filosofe ir vertėja **DALIA STAPONKUTE**

Susitikimas įvyks: Lithuanian Alliance of America, 307 West 30th Street, New York, New York 1000. Tel. pasiteiravimui: 212-563-2210.

Amerikos lietuvių televizija Čikagoje praneša, kad šiuo metu transliacijos per FBT 26-6 (Comcast 248) televizijos kanalą yra nutraukiamos. Dėkojame visiems ilgamečiams laidų žiūrovams ir rėmėjams. Apie tolesnę lietuviškų televizijos programų rodyimą visuomenei bus pranešta atskirai.